

de ere altsaa ingenlunde behæftede med de For-
domme, som muligen Haandværkerne efter hans
Mening kunne have. Der er saaledes det største
Haab om, at Communalbestyrelserne ret snart
overalt ville komme til Erkendelse af,
at Valget af Frihed er det Rigtigste; altsaa,
naar de ere komne til denne Overbeviisning,
ville de frembære deres Ansøgen for Ministeren,
og han, som vist ikke er utilbøielig til at ind-
rømme Lovens Regel, vil give sit Samtykke.
Saaledes ere vi da overalt paa det af Lovens
fastsatte normale Standpunkt. Er det da en
saa forunderlig Tilstand? Det forekommer i
det Mindste ikke mig.

De, som angreb Forslaget, have jo sagt,
at det, der skulde berolige de Røgløse, var
netop Friheden. Jeg siger, at efter mit For-
slag kunne de faae Friheden, hvad Dag de
ville, naar deres Communalbestyrelse er med
dem, og jeg vil spørge: Er der nogen Commu-
nalbestyrelse i Landet, der er istand til at mod-
staae den almindelige Mening, navnlig i de
mindre Kjøbstæder, hvor en stor Deel af Bøl-
gerne i Kommunen ere Haandværkere? Jeg
troer, at den almindelige Mening i en By vil
gjøre sig gjældende saaledes, at Communalbe-
styrelsen maa vige derfor, og navnlig vil den
distinktføle sig tilbøielig til snart at gaae i
den Retning, hvor den veed, at den har alle
de store og vægtige Organer i Pressen paa
sin Side. Nu altsaa, see De, mine Herrer!
hvor let det er at faae Lovens paa en lemp-
lig Maade til Alles Tilfredshed indført,
naar Forslaget vedtages, som jeg har fores-
laaet.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbek
Amts 2den Valgrebs (Tscherning) var jo
den, der især fremhævede det som forunderligt,
og vilde jo næsten gjøre Sagen comiss. Jeg
siger, at jeg har den Trost, at han har tid-
ligere stemt for en Lov, som han sagde inde-
holdt Galsskab, altsaa en Lov, som han troede,
man maatte tage, fordi Fordommen var saa
stor her i Landet, at det var unyttigt at tale
derimod, saa at man maatte give Folk nogen
Tid til selv at see deres Feiltagelse; altsaa
tænker jeg, at, da han har kunnet stemme for
at vedtage en Lov af den Art, saa vil han
ogsaa kunne stemme for at vedtage en, fordi

den har en Bestemmelse, der seer noget forun-
derlig ud. Den samme ærede Rigsdagsmand,
maa jeg ligefrem erklære, er Skyld i, at jeg
er gaaet den Vej, som her er foreslaaet, idet
han bestandigt har sagt, at, naar blot den en-
delige Tilstand blev fri, saa skulde Ingen være
villigere end han til i Overgangstiden at ind-
rømme Meget. Jeg troer endog, at han har
erklæret sig villig til at indrømme Godtgjørelse
til Enhver, der paa nogen Maade skulde kunne
ansees berettiget dertil. Nu er her jo ikke
Tale om at gaae saavidt som at give Godt-
gjørelse, eller at indrømme Noget, der kunde
være til Skade for Andre, men kun at
give efter for en maaskee saakaldt Forme-
ning, indtil den kan blive rettet; at
give efter for den, ikke paa den Maade,
at man derved kommer til at krænke
Andres Rettigheder, men paa en saadan Maade,
at det kun blev de Paagjældende selv, der kom
til at undgælde, hvis deres Feiltagelse er ska-
delig for dem. Der blev spurgt fra Modstan-
dernes Side, navnlig af den ærede Ordfører,
hvad Følgen vilde blive, hvis man vedtog For-
slaget, og man har sagt, at det vilde være til
den største Skade for de fleste Kjøbstæder; thi,
hvis Frihed er i nogle, og Tvang i andre,
saa ville Alle flytte til de Byer, hvor der er
Frihed; men jeg vil spørge: Vilde der da ikke
være den største Opfordring for Communalbe-
styrelserne i saadanne Byer, hvor Haandvær-
kerne vare stemte for Udvandring, til at de
snart befindede sig og vendte sig til det, som
af den store Fleerhed i Landet ansaaes for rig-
tigt? Det forekommer mig, at netop de Ind-
vendinger, som den ærede Ordfører er frem-
kommen med, tale til Fordeel for det Forslag,
som jeg har stillet. Endelig er der sagt af den
ærede Rigsdagsmand for Holbek Amt 2den
Valgrebs (Tscherning), at vi skulle ikke ved-
tage dette, for at vinde Velvillie hos Medbor-
gere. Jeg tør forsikre, at jeg ikke har noget
Haab om at vinde Velvillie hos Kjøbstæderne
ved dette Forslag; det er jeg overbevist om,
at Ingen vil mistænke mig for at have tilstøt-
tet; det vilde være ganske unyttigt efter den
Stilling, som jeg i det Mindste fra den Side
ansees for at staae i til dem, selv om jeg for
mit Bedkommende vilde gaae ud herpaa; det